

Shemot 2: Yosef and the Transition from Avot to Banim

1 שמות פרק א

(א) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו: (ב) ראובן שמעון לוי ויהודה: (ג) יששכר זבולן ובנימן: (ד) דן ונפתלי גד ואשר: (ה) ויהי כל נפש יצאי ירד יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים: (ו) וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא: (ז) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם: פ

2 בראשית פרק נ

(כב) וישב יוסף במצרים הוא ובית אביו ויחי יוסף מאה ועשר שנים: (כג) וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברקי יוסף: (כד) ויאמר יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב: (כה) וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה: (כו) וימת יוסף בן מאה ועשר שנים ויחנטו אתו וישם בארון במצרים:

2 בראשית פרק מח

(ה) ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי: (ו) ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם: (ז) ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בארץ נגען בדרך בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם:

3 בראשית פרק מט

(כב) בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור: (כג) וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים: (כד) ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל: (כה) מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם: (כו) ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו: פ

4 רמב"ן שמות הקדמה

השלים הכתוב ספר בראשית, שהוא ספר היצירה בחדוש העולם ויצירת כל נוצר, ובמקרי האבות שהם כענין יצירה לזרעם, מפני שכל מקריהם ציורי דברים לרמוז ולהודיע כל עתיד לבא להם. ואחרי שהשלים היצירה, התחיל ספר אחר בענין המעשה הבא מן הרמזים ההם, ונתיחד ספר ואלה שמות בענין הגלות הראשון הנגזר בפי' ובגאולה ממנו. ולכן חזר והתחיל בשמות יורדי מצרים ומספרם אף על פי שכבר נכתב זה, בעבור כי ירידתם שם הוא ראשית הגלות, כי מאז הוחל. והנה הגלות איננו נשלם עד יום שובם אל מקומם ואל מעלת אבותם ישובו. וכשיצאו ממצרים, אף על פי שיצאו מבית עבדים עדיין יחשבו גולים, כי היו בארץ לא להם נבוכים במדבר. וכשבאו אל הר סיני ועשו המשכן ושב הקב"ה והשרה שכירתו ביניהם, אז שבו אל מעלות אבותם, שהיה סוד אלוה עלי אהליהם והם הם המרכבה, ואז נחשבו גאולים. ולכן נשלם הספר הזה בהשלימו ענין המשכן, ובהיות כבוד ה' מלא אותו תמיד:

5 בראשית פרק לט

(יא) ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית: (יב) ותתפשטהו בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה: (יג) ויהי כראותה כי עזב בגדו בידה וינס החוצה: (יד) ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם לאמר ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול:

6 תהלים פרק קטו

(יב) יקוק זכרנו יברך את ישראל יברך את בית אהרן: (יג) יברך יקוק הקטנים עם הגדלים:
(יד) יסוף יקוק עליכם ועל בניכם: (טו) ברוכים אתם ליקוק עשה שמים וארץ:

7 תהלים פרק קיד

(א) בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז: (ב) היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו: (ג) הים ראה וינס הייבן יסב לאחור: (ד) ההרים רקדו כאילים בגבעות כבני צאן:

8 מדרש תהלים (בובר) מזמור קיד ד"ה [ט] הים ראה

[ט] הים ראה ויננס. מה ראה? ראה הים את בני ישראל שנלחמים זה עם זה על קדושת שם הקב"ה, אמר מה אני עומד, מיד ברח, שנאמר "הים ראה ויננס." דבר אחר: ראה ארונו של יוסף יורד לים, אמר הקב"ה ינוס הים מפני הנס מן העבירה, שנאמר "וינס החוצה" (בראשית לט יג), אף הים נס מפניו, שנאמר "הים ראה ויננס."
 דבר אחר: הים ראה ויננס, לא היה רצה ליקרע, למה שהיו ממרים, אמר הם ממרים ואני אקרע, שנאמר וימרו על ים בים סוף (תהלים קו ז), מיד גער בו הקב"ה, שנאמר ויגער בים סוף ויחרב (תהלים ק"ו ט), כיון שראה כן מיד ברח, שנאמר בושי צידון כי אמר ים (ישעיה כג ד). דבר אחר הים ראה. ראה שם המפורש חקוק על המטה וברח, שנאמר ואתה הרים את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו (שמות יד יו) . .

9 בראשית פרק מב

(ח) ויכר יוסף את אחיו והם לא הכרהו: (ט) ויזכר יוסף את החלמות אשר חלם להם ויאמר אלהם מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם: (י) ויאמרו אליו לא אדני ועבדיך באו לשבר אכל:

10 ויקרא פרק יח

(א) וידבר יקוק אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם אני יקוק אלהיכם: (ג) כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתייהם לא תלכו: (ד) את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני יקוק אלהיכם: (ה) ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יקוק: ס (ו) איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יקוק: ס

11 במדבר פרק יג

(ד) ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור: (ה) למטה שמעון שפט בן חורי: (ו) למטה יהודה כלב בן יפנה: (ז) למטה יששכר יגאל בן יוסף: (ח) למטה אפרים הושע בן נון: (ט) למטה בנימין פלטי בן רפוא: (י) למטה זבולון גדיאל בן סודי: (יא) למטה יוסף מנשה גדי בן סוסי: (יב) למטה דן עמיאל בן גמלי: (יג) למטה אשר סתור בן מיכאל: (יד) למטה נפתלי נחבי בן ופסי: (טו) למטה גד גאואל בן מכי: (טז) אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע:

12 יהושע פרק כד

(כט) ויהי אחרי הדברים האלה וימת יהושע בן נון עבד יקוק בן מאה ועשר שנים: (ל) ויקברו אתו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש: (לא) ויעבד ישראל את יקוק כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו את כל מעשה יקוק אשר עשה לישראל: (לב) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני חמור אבי שכם במאה קשיטה ויהיו לבני יוסף לנחלה: (לג) ואלעזר בן אהרן מת ויקברו אתו בגבעת פינחס בנו אשר נתן לו בהר אפרים: